

Sygn. akt **II AKa 64/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maciej Żelazowski
Sędziowie:	SA Grzegorz Chojnowski (spr.) SA Piotr Brodniak
Protokolant:	sekr. sądowy Emilia Biegańska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Bogusławy Zapaśnik

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2013 r. sprawy

L. J.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 31 stycznia 2013 r., sygn. akt III K 290/12

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację obrońcy skazanego za oczywiście bezzasadną,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. S. kwotę 147,60 (stu czterdziestu siedmiu 60/100) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

III. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II AKa 64/13

UZASADNIENIE

Skazany L. J. w dniu 8 czerwca 2012 r. złożył wniosek o wydanie wyroku łącznego.

Wyrokiem łącznym z dnia 31 stycznia 2013 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie III K 290/12:

I. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 §1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem opisanym w punkcie 1 sygn. akt II K 255/09 oraz wyrokiem opisanym w punkcie 5 sygn. akt III K 277/10 co do czynu popełnionego w dacie bliżej nieustalonej w lipcu 2009 r., i wymierzył skazanemu karę łączną 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punktach 3 sygn. akt VI K 776/10 i 4 sygn. akt VI K 708/10 oraz wyrokiem opisanym w punkcie 5 sygn. akt III K

277/10 co do czynów popełnionych w okresach od lipca 2009 r. do kwietnia 2010 r. i od sierpnia 2009 r. do kwietnia 2010 r. oraz w dniu 14 czerwca 2010 r., i wymierzył skazanemu karę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w zakresie wyroku opisanego w punkcie 2 sygn. akt V W 71/10, oraz w zakresie wyroku opisanego w punkcie 6 sygn. akt XIV K 755/07;

IV. na podstawie art. 577 k.p.k. i art. 63 §1 k.k. zaliczył skazanemu okresy zatrzymania, tymczasowego aresztowania i odbywania kary na poczet kary łącznej orzeczonej w punkcie I od dnia 7 listopada 2011 r. do dnia 7 marca 2012 r., natomiast na poczet kary łącznej orzeczonej w punkcie II od dnia 7 marca 2012 r. do dnia 7 stycznia 2013 r. oraz od dnia 7 stycznia 2013 r.;

V. w pozostałym zakresie wyroki opisane w punktach 1, 3-5 pozostawił do odrębnego wykonania;

Wyrok zaskarżyła obrońca skazanego w części dotyczącej jego punktu

I i II w zakresie rozstrzygnięcia o wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności zarzucając mu:

- rażąco niewspółmierność kary łącznej orzeczonej w punkcie I zaskarżonego wyroku wyrażającą się w orzeczeniu wobec L. J. kary łącznej 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności, podczas gdy zasadnym było ukształtowanie kary łącznej w wymiarze 2 lat przy zastosowaniu pełnej absorpcji;

- rażąco niewspółmierność kary łącznej orzeczonej w punkcie II zaskarżonego wyroku wyrażającą się w orzeczeniu wobec L. J. kary łącznej 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, podczas gdy zasadnym było ukształtowanie kary łącznej w wymiarze 3 lat pozbawienia wolności przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji.

Podnosząc powyższe skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec L. J. kar łącznych przy zastosowaniu pełnej absorpcji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zarzuty i wywody apelacji obrońcy dotyczące wymiaru kary należało uznać za niezasadne i to w stopniu oczywistym.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że bezspornie w sprawie zaistniały przesłanki wydania wyroku łącznego. Analiza wyroków zapadłych w sprawach prowadzonych przeciwko L. J. wskazuje, że zachodzą warunki orzeczenia kar łącznych (art. 569 § 1 k.p.k.), o czym zasadnie orzekł Sąd Okręgowy.

Całkowicie bezpodstawny jest jedyny zarzut apelacji skierowany do wymiaru kar łącznych orzeczonych w punktach I i II zaskarżonego wyroku. Sąd Okręgowy wymierzając poszczególne kary łączne, należycie uwzględnił bowiem wszystkie kryteria łączenia kar określone prawem karnym materialnym. Miał na względzie tak samą treść art. 85 k.k., jak i okoliczności dotyczące stricte skazanego. Obrońca, poza ogólnikowym podniesieniem niedoceniaenia w dostatecznym stopniu argumentów przemawiających za zastosowaniem zasady absorpcji, nie przytoczył żadnych przesłanek przemawiających za przyjęciem, iż kary łączne: 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności za pierwszy zbieg przestępstw oraz 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności za drugi zbieg przestępstw należy uznać za rażąco surowe.

Skoro kara łączna pozbawienia wolności wymierzona za pierwszy zbieg przestępstw (punkt I zaskarżonego wyroku) tylko o dwa miesiące jest wyższa od minimalnej, jaką można było orzec za zbiegające się przestępstwa, to już z tej przyczyny nie sposób mówić o jej rażąco surowości. Do takiego stwierdzenia nie jest nawet potrzebna szczegółowa analiza przesłanek decydujących o jej wysokości, które zresztą w sposób wnikliwy i trafny przeanalizował Sąd I instancji i wystarczy w tym miejscu do niej odesłać.

Analiza uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia prowadzi do wniosku, że przy jego wydawaniu Sąd miał wzgląd na zasadę wynikającą z ugruntowanego stanowiska judykatury, zgodnie z którym zastosowanie zasady absorpcji,

asperacji czy kumulacji przy orzekaniu tak kary łącznej, jak i wydawaniu wyroku łącznego uwarunkowane jest przede wszystkim relacjami zachodzącymi pomiędzy prawomocnie osądzonymi czynami, objętymi tymże skazaniem. Relacje te sprowadzają się do określenia, jak bliski związek przedmiotowo – podmiotowy łączy te czyny oraz w jakich odstępach czasu zostały one popełnione. Im bliższe są te relacje, tym bardziej wyrok łączny powinien być zbliżony do dopuszczalnego minimum, uwarunkowanego wysokością kar orzeczonych za przestępstwa, objęte tym wyrokiem” (tak. m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 19 marca 2013r., sygn. akt III K 16/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 9 maja 2001 r., sygn. akt II AKA 63/2001, Prok. i Pr. 2002/7 – 8, poz. 20).

Sąd Okręgowy skrupulatnie zbadał te relacje i stwierdził, także w przypadku kary wymierzonej za drugi zbieg przestępstw, że związek czasowo-przedmiotowy przestępstw pozostających w zbiegu nie jest na tyle ścisły, by zastosować zasadę całkowitej absorpcji. Za zastosowaniem zasady asperacji przemawia, co słusznie przyjmuje Sąd I instancji, nie tylko wyżej wskazany brak ścisłego związku przedmiotowego pomiędzy wszystkimi przestępstwami podlegającymi łączeniu, ale też i charakter przestępstw pozostających w zbiegu. Kary pozbawienia wolności zostały wymierzone skazanemu za trzykrotne niewykonywanie orzeczonych środków karnych, współzycie z małoletnią oraz udzielanie małoletniej środków odurzających. Trzy z nich godzą więc w tożsamy rodzajowo dobro prawnie chronione w postaci wymiaru sprawiedliwości, natomiast pozostałe naruszają inne dobra. Nadto analizowane przestępstwa zostały popełnione przez skazanego częściowo w tym samym okresie, a częściowo w kilkumiesięcznych odstępach czasu.

Poza powyższymi okolicznościami nie sposób pominąć życiowo racjonalnej argumentacji Sądu Najwyższego wyrażającej się w stanowisku, że za orzeczeniem kary łącznej surowszej niż kara wynikająca z dyrektywy pełnej absorpcji przemawia fakt popełnienia przez skazanego więcej niż dwóch przestępstw, co w orzecznictwie uznawane jest za istotny czynnik prognostyczny, przemawiający za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 20 września 2001 r., II AKA 154/2001, Prok. i Pr. 2002/4 poz. 26). Taka argumentacja w realiach niniejszej sprawy, wobec wielokrotnej karalności skazanego, odbywania przez niego kar m.in. za czyny popełnione w warunkach powrotu do przestępstwa (art. 64 §1 k.k.) nabiera szczególnego znaczenia. Nie można zapominać również o nieskuteczności stosowanych wcześniej środków probacyjnych, co ma przecież istotny wpływ na formułowanie prognozy kryminologicznej.

Przy ocenie, eksponowanego w apelacji zachowania skazanego podczas odbywania kar pozbawienia wolności nie można pomijać, że L. J. jedynie wybiórczo angażuje się w proces resocjalizacji. Mimo uczestniczenia w warsztatach terapeutycznych, skazany odbywa karę w systemie zwykłym i nie wykazuje zainteresowania indywidualnym programem oddziaływania. Ze względu na charakter popełnionych czynów był też informowany o możliwości ukończenia programu „Stop pijanym kierowcom”, jednak stwierdził, że nie jest mu to potrzebne. Na domiar złego na temat swojego dotychczasowego trybu życia wypowiada się jedynie umiarkowanie krytycznie (opinie o skazanym – k. 31 i 92). Wobec wymienionych okoliczności zupełnie niezasadnym jest nadmiernie eksponowanie regulaminowego zachowania skazanego (obecnie osiem nagród regulaminowych i brak kar dyscyplinarnych), które jest jego podstawowym obowiązkiem. W ocenie Sądu Odwoławczego wszystkie wyżej wskazane okoliczności świadczą o tym, że dobre zachowanie L. J. jest jedynie efektem przystosowania do warunków izolacji, nie zaś efektem pozytywnych zmian, jakie zaszły w jego osobowości. Fakt, że L. J. nie jest zatrudniony w zakładzie karnym i nie czyni starań, aby sytuację tę zmienić, jest więc jedynie kolejnym potwierdzeniem, co najwyżej przeciętnej postawy skazanego, której nie należy nadmiernie premiować.

Zatem owe względy szczególnie prewencyjne, a także cele ogólnie prewencyjne, których nie można pomijać przy wymiarze kary (kar) łącznej (łącznych), jak również charakter związku przedmiotowego zbiegu przestępstw wskazują jednoznacznie na potrzebę zastosowania zasady asperacji, a nie absorpcji.

Wobec powyższego stwierdzić trzeba, iż Sąd I instancji prawidłowo dostrzegł i ocenił wszystkie okoliczności istotne dla wymiaru kar łącznych i ukształtował ich wysokość stosownie do dyrektyw obowiązujących przy orzekaniu w tym przedmiocie. Zastosowanie zasady absorpcji w przedmiotowej sprawie klóciłoby się ze społecznym poczuciem sprawiedliwości. Działanie takie stanowiłoby w rzeczy samej działaniem przeciwko wymogom prewencji indywidualnej i ogólnej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 437 §1 k.p.k. orzekł jak w sentencji.

Z uwagi na sytuację materialną skazanego Sąd Apelacyjny zwolnił skazanego od wydatków za postępowanie odwoławcze.

O kosztach zastępstwa procesowego Sad Apelacyjny rozstrzygnął na mocy art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze w zw. z § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu – Dz. U. nr 163, poz. 1348 ze zm..